

Η ????????? Κ????????? ?????????

Η Ισραηλιτική Κοινότητα της Πρέβεζας υπήρξε μία από τις νεότερες ελληνικές και δημιουργήθηκε με την εγκατάσταση Εβραίων από τις γύρω πόλεις καθώς και από τη Θεσσαλονίκη, ίσως και πριν το 1800. Η πρώτη γέννηση ομοθρήσκου που αναφέρεται στα μητρώα του Δήμου είναι το 1842 και αφορά τον Κοφινά Σιμαντώβ του Σαμουήλ.

Στο τεύχος του Φεβρουαρίου 1883 της επιθεώρησης που εκδίδονταν στην Κέρκυρα "Μοσέ Αντολότζια Ισραελίτικα" σημειώνεται για την Πρέβεζα: "Σχηματίστηκε Επιτροπή από τους Ηλία Δαβίδ, Χαΐμ Ησή, Δαβίδ Ζαδίκ, Δαβίδ Ιακώβ και Ηλία Κούλια, προκειμένου να οργανώσουν την Κοινότητα και να γίνει Συναγωγή".

Στη μικρή αυτή πόλη το 1900 κατοικούσαν 3.700 χριστιανοί, 1.300 τούρκοι, 300 περίπου εβραίοι και λίγοι μετανάστες από την Ιταλία. Οι Εβραίοι κάτοικοι της πόλης ήταν Ρωμανιώτες. Το 1903 κτίστηκε η Συναγωγή "Καάλ Καδός Τεφιλά Λεμοσέ", που ήταν αφιερωμένη στο ραββίνο Ιωαννίνων Μοσσε Κοέν, ο οποίος δώρισε το αναγκαίο ποσό για την αγορά του οικοπέδου. (Η Συναγωγή αυτή κατεδαφίστηκε μετά το 1944 και στη θέση της υπάρχει το κτίριο του ΟΤΕ).

Η σχολή της Alliance Israelite Universelle λειτούργησε από το 1908 ύστερα από το μεγάλο ενδιαφέρον που έδειξε ο τότε διευθυντής της σχολής στη Θεσσαλονίκη, ο οποίος μεσολάβησε στα κεντρικά των Παρισίων για τη λειτουργία σχολής στην Κοινότητα Πρέβεζας. Την πρωτοβουλία αυτή υποστήριξαν και οι Κοινοτικοί παράγοντες. Το σχολείο είχε δύο αίθουσες για ισάριθμες τάξεις στο ισόγειο και γραφείο - αίθουσα διευθυντού στον πρώτο όροφο.

Το 1911 έφτασε από το Παρίσι στην Πρέβεζα ο νέος καθηγητής Σολωμόν Ντανόν, ο οποίος ανέλαβε τη διδασκαλία της γαλλικής. Η Κοινότητα τότε αριθμούσε 85 οικογένειες με 160 περίπου μέλη. Το σχολείο που ήταν μικτό με την πάροδο του χρόνου έφτασε να αριθμεί 106 μαθητές.

Η Κοινότητα ενίσχυε οικονομικά το σχολείο διαθέτοντας από τον συνολικά προϋπολογισμό της 3.000 φράγκα, τα 1.500 για το σχολείο ενώ ο δάσκαλος πληρωνόταν από την Alliance. Σημειώνεται ότι ο καθηγητής Ντανόν στη διάρκεια του πολέμου (1912) ανέπτυξε μεγάλο φιλανθρωπικό έργο στην Κοινότητα και έδειξε αφοσίωση, βοηθώντας πολλούς εβραίους που ήταν άστεγοι και άνεργοι. Παρά τη μεγάλη φτώχεια το έργο της σχολής συνεχίστηκε. Στο σχολείο δίδασκαν τέσσερις δάσκαλοι την εβραϊκή, γαλλική και τα οικιακά.

ΚΑΤΟΧΗ

Στις παραμονές του Χιτλερικού διωγμού (1943) η Κοινότητα αριθμούσε 250 μέλη. Στις 25 Μαρτίου 1944 οι Εβραίοι της πόλης συνελήφθησαν και εξοντώθηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα. Μόνο 15 διασώθηκαν, χάθηκε δηλαδή το 94% του εβραϊκού πληθυσμού της Πρέβεζας.

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑ

Η Κοινότητα έπαψε να υπάρχει μεταπολεμικά και το 1958 έγινε και η τυπική διάλυσή της. Στον χώρο του εβραϊκού νεκροταφείου αναγέρθηκε κτίριο όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες του ΙΚΑ. Το 2001, με απόφαση της διοίκησης του ΙΚΑ, αναρτήθηκε αναθηματική μαρμάρινη επιγραφή στην είσοδο του κτιρίου του ΙΚΑ αφιερωμένη στη μνήμη των Εβραίων που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα.

Το 2022 με πρωτοβουλία του ΚΙΣΕ και τη συνεργασία του Ομίλου ΟΤΕ, της Cosmote και του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος, στο κτίριο του ΟΤΕ Πρέβεζας -όπου παλιά υπήρχε η Συναγωγή- τοποθετήθηκε αναθηματική φωτιζόμενη πινακίδα, με πληροφορίες για τη Συναγωγή και για την ιστορία των Εβραίων της πόλης.